

Center for Økonomi Enhed for Byggestyring

Status

Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier
som er finansieret af fonde og/eller regionale midler

Indhold

Indledning.....	3
Ny Psykiatri Bispebjerg.....	4
Nyt Hospital Glostrup.....	6
BørneRiget.....	8
Steno Diabetes Center Copenhagen	10
Regional Sterilcentral Rigshospitalet	12
Regional Sterilcentral Herlev	14
Arbejdet i de politiske følgegrupper.....	16
Byggeriernes samfundsansvar	18

Indledning

Baggrund

Region Hovedstaden bygger i disse år om og til på en lang række hospitaler. Hvert kvartal modtager regionsrådet en status på de seks kvalitetsfondsbyggerier. Det drejer sig om Det Nye Rigshospital, Nyt Hospital Herlev, Nyt Hospital Nordsjælland, Nyt Hospital Hvidovre, Ny Retspsykiatri Sct. Hans samt Nyt Hospital Bispebjerg.

Denne rapport indeholder en status for de øvrige større hospitalsbyggeprojekter i Region Hovedstaden, som er finansieret af regionale og/eller fondsmidler. Det drejer sig om følgende byggerier:

- Ny Psykiatri Bispebjerg
- Nyt Hospital Glostrup
- BørneRiget på Rigshospitalet, Blegdamsvej
- Steno Diabetes Center Copenhagen
- Regional Sterilcentral Rigshospitalet
- Regional Sterilcentral Herlev Hospital

Rapporten indeholder også en status for arbejdet i de otte politiske følgegrupper, der er nedsat for at følge byggeprojekterne. Til sidst i rapporten er en status for byggeriernes samfundsansvar, herunder sociale klausuler og praktikpladsordningen.

Ny Psykiatri Bispebjerg

Figur 1 Illustration hvor den røde markering viser placering af Ny Psykiatri Bispebjerg

Figur 2 Illustration af Ny Psykiatri Bispebjerg

Ny Psykiatri Bispebjerg

Opførelse af nyt byggeri til behandling af psykiatriske patienter med ny psykiatrisk akutmodtagelse og 200 enestuer – i alt ca. 22.500 m².

Projektet indeholder også renovering af eksisterende bygninger – i alt ca. 20.000 m².

Budget er 1,2 mia. kr. (2019-priser) - heraf nybyggeri 700 mio. kr.

Byggeriet tages i brug i to etaper, første etape i 2022 og anden etape i 2024

Kort om projektet

Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter opførelse af nyt byggeri til behandling af psykiatriske patienter samt renovering af eksisterende bygninger. Byggeriet udbygger og moderniserer psykiatrien ved at samle størstedelen af Psykiatrisk Center København på Bispebjergmatriklen.

Nybyggeriet er på ca. 22.500 m² og renovering af eksisterende bygninger er på ca. 20.000 m². Nybyggeriet indeholder 200 psykiatriske enestuer med eget bad og toilet fordelt på 12 sengeafsnit med tilhørende personalefaciliteter. Byggeriet indeholder også en akutmodtagelse, samt en ECT klinik, tandlægeklinik og et uddannelsescenter.

Alle sengeafsnit er disponeret med forskellige aktivitetsfaciliteter, så alle patienter har mulighed for at benytte sanserum, multisal og træningsrum i eget afsnit. Hvert afsnit omkranser en indre gårdhave, så alle patienter har mulighed for at komme udenfor.

Sammen med Nyt Hospital Bispebjerg får Ny Psykiatri Bispebjerg en fælles laboratorie- og logistikbygning (ibrugtaget), et parkeringshus (ibrugtaget), ny overfladeparkering samt to nye parkeringskældre.

Aktuel status

Nybyggeriet sker i to etaper. Byggemodningen (gravearbejdet) har været i udbud med et forventet resultat ultimo maj 2019. Projektorganisationen forventer, at gravearbejdet for første etape vil kunne gå i gang inden sommerferien.

Byggeriet er i maj 2019 blevet udbudt i stor- og fagentrepriser og opdelt i otte entrepriser inden for områderne råhus, facade og tag, komplettering, fast inventar, VVS, ventilation, el mv., bygningsautomation samt landskab og terræn.

Administrationen forventer, at udbuddet er afsluttet i slutningen af 2019, og at byggeriet begynder herefter. Forventningen er, at den valgte råhusentreprenør kan begynde arbejdet med råhus i begyndelsen af januar 2020.

Den tredje etape af projektet handler om renovering af eksisterende bygninger - Lersø komplekset og bygning 20.

Tidsplanen for projektet er blevet justeret. I den sidste del af arbejdet med at færdiggøre hovedprojektet og forberede entrepriseudbuddet blev det konstateret, at der var behov for at finde mere plads i tidsplanen i forhold til den valgte entrepriseform; stor- og fagentrepriser.

Dette betyder at ibrugtagningstidspunktet for etape 1 bliver forskudt med 6 måneder til marts 2022. Ibrugtagningstidspunktet for etape 2 er forskudt med lidt over et år til indflytning medio 2024.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 24. oktober 2017 blev projektforslaget godkendt
- Den 13. december 2016 blev dispositionsforslaget godkendt
- Den 2. februar 2016 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

Nyt Hospital Glostrup

Figur 3 Rød markering viser placering af nybyggeriet, foto af Dragør Luftfoto

Figur 4 Illustration af det kommende neurorehabiliteringshus

Nyt Hospital Glostrup

Opførelse af et nyt neurorehabiliteringshus med 125 enestuer – i alt 25.000 m².

Nyt Hospital Glostrup samler regionens specialiserede neurorehabilitering.

Budget er 0,9 mia. kr. inkl. nyt parkeringshus (2019-priser).

Byggeriet tages i brug 2022.

Kort om projektet

Region Hovedstaden bygger et nyt neurorehabiliteringshus på 25.000 m² og med 125 enestuer på Glostrup matriklen. Bygningen samler regionens specialiserede neurorehabilitering og skal skabe rammerne for den bedste pleje, behandling og genoptræning af patienter med skade på hjerne og i rygmarv.

Neurorehabiliteringshuset skal skabe gode rammer for genoptræning af patienter. Udendørs træningsarealer og forskellige værksteder skal give gode muligheder for at variere hverdagen. Samtidig skal huset være med til at udvikle og understøtte faglig ekspertise og viden inden for neurorehabilitering på højt niveau, både nationalt og internationalt.

Foruden Neurorehabiliteringshuset omfatter projektet også et parkeringshus med 483 parkeringspladser (ibrugtaget). Administrationen forventer, at der senere bliver opført et familiehuse nær ved Neurorehabiliteringshuset.

Aktuel status

Projektorganisationen har den 29. maj 2019 annonceret udbud af Nyt Hospital Glostrup med frist for ansøgning om prækvalifikation den 28. juni 2019.

Projektorganisationen har arbejdet med at gøre hovedprojektet færdigt og dermed klar til at gå i udbud med Nyt Hospital Glostrup. På grund af manglede kvalitet i leverancerne fra totalrådgiver har der været gennemført flere granskninger af hovedprojektet og derefter tilretninger af materialet. Der har været tæt dialog med totalrådgiver om at sikre kvalitet af materialet, og der er også gennemført tredjepartsgranskning. Desuden er udbudsform for projektet tilpasset.

Arbejdet med at kvalitetssikre hovedprojektet og tilpasse udbudsmodel har forlænget tidsplanen for, hvornår projektet kommer i udbud. Forventningen er at udbudsprocessen er gennemført inden årsskiftet, og dermed at projektet går i udførsel i starten af 2020.

I forhold til den oprindelige tidsplan er projektet ca. tre år forsinket. Denne forsinkelse skyldes ikke alene udfordringer med projektering af byggeriet, men også at projektet undervejs er blevet opdimensioneret og har fået tilført yderligere 22 sengepladser.

Forventningen er, at udførsel af Nyt Hospital Glostrup starter op ved årsskiftet og med planlagt aflevering af byggeriet medio 2022. Det er forventningen, at ibrugtagning sker ultimo 2022.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 16. august 2016 blev projektforslaget godkendt
- Den 16. december 2014 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 13. december 2013 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

BørneRiget

Figur 5 Rød markering viser placering af BørneRiget, foto af Dragør Luftfoto

Figur 6 Illustration af BørneRiget

BørneRiget

Opførelse af et nyt hospital for børn, unge og fødende og deres familier i samarbejde med Ole Kirk's Fond.

Samler al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende.

Indeholder 151 senge til børn og unge og 33 senge til voksne, 14 fødestuer og 15 operationsstuer – alt 60.000 m².

Budget er 2,1 mia. kr. hvoraf Ole Kirk's Fond donerer 0,6 mia. kr. (2019-priser).

Byggeriet tages i brug 2025.

Kort om projektet

Region Hovedstaden og Ole Kirk's Fond blev med samarbejdsaftalen den 14. juni 2016 enige om at realisere visionen om at bygge verdens bedste hospital til børn, unge, fødende og deres familier - BørneRiget. Byggefeltet ligger i den vestlige del af Rigshospitalets matrikel mod Amorparken og skaterparken i Fælledparken og forudsætter, at det eksisterende Rockefellerkompleks rives ned.

BørneRiget samler al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende, som i dag foregår spredt i forskellige bygninger på Rigshospitalets matrikel. Det gennemgående princip i BørneRiget er, at specialisterne kommer til barnet, de unge, fødende og familien - ikke omvendt. I det nye hospital er behandling, pleje, forskning, uddannelse, teknologi og arkitektur tænkt sammen i en integreret løsning. Barnets leg er integreret i selve behandlingen som en gennemgående rød tråd i hele forløbet. Derudover skaber det nye hospital rammerne for, at familier får mulighed for at være sammen som familie og have en så almindelig og tryk hverdag som muligt.

Aktuel status

Regionsrådet godkendte den 9. april 2019 projektforslaget for BørneRiget, og opgaven med at projektere BørneRiget er nu i gang. Der har det seneste år været arbejdet intenst på at lave projektforslaget. I dette arbejde har i alt ca. 300 brugere været involveret.

Projektforslaget er bearbejdet og optimeret, så det ligger inden for de budgetmæssige rammer. Der er blandt andet ændret i facadeløsninger, kælderplan er udvidet og logistik er optimeret. Det er fortsat vurderingen, at projektforslaget følger den arkitektoniske linje fra det fremlagte konkurrenceprogram, og opfylder visionerne for BørneRiget i forhold til familie og integreret leg. Det er et væsentligt fortsat fokus frem mod udførsel at fastholde den høje kvalitet i byggeriet og dermed understøtte realiseringen af visioner for projektet.

Realisering af BørneRiget er opdelt i to faser. Fase 1 består af opførelse af ca. 60.000 m² nybyggeri, hvoraf ca. 7.800 m² bliver udført som lukket opvarmet råhus. Fase 2 består af at indrette ambulatorier og operationsgange til børn og unge i det 7.800 m² råhus. En gennemførelse af det fulde projekt med fase 2 er betinget af, at der bliver rejst yderligere finansiering, herunder fra fonde og øvrig ekstern finansiering. Senest har BørneRiget modtaget donation til to operationsstuer fra Aage og Johanne Louis-Hansens Fond.

Københavns Kommune er i gang med at lave lokalplan for området. Kommunen stiller krav om, at BørneRiget etablerer ca. 230 parkeringspladser, hvilket regionen har gjort indsigelser over for. Københavns Kommune forventer at behandle lokalplan på møde i juni 2019. Hvis parkeringskravet bliver fastholdt, skal regionen rejse midler til at etablere parkeringspladser.

Der er en budgetudfordring i det samlede behov for medico-, it-, og teknisk udstyr og inventar, og der er lagt en strategi for at møde udfordringen. Det handler blandt andet om at genanskaffe udstyr mv. frem mod indflytning samt at rejse donationer og fondsfinansiering til it- og medicoudstyr.

Opstart af selve byggeriet af BørneRiget er afhængig af flere delprojekter: Genhusning af funktioner i Rockefeller i Nordfløj fase II, nedrivning af Rockefeller samt snitflader til psykiatrien, hvor funktioner skal flyttes til Ny Psykiatri Bispebjerg. Forsinkelser i flere af delprojekterne gør, at opstart af byggeriet af BørneRiget er forsinket med 12 måneder i forhold til oprindelige tidsplan. Forventningen er derfor, at udførsel af BørneRiget går i gang ultimo 2021 og med forventet ibrugtagning medio 2025.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 9. april 2019 blev projektforslaget godkendt
- Den 17. april 2018 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 22. august 2017 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

Steno Diabetes Center Copenhagen

Figur 7 Foto af byggefelt for projektet taget af Dragør Luftfoto

Figur 8 Illustration af det kommende nybyggeri af Steno Diabetes Center Copenhagen

Steno Diabetes Center Copenhagen

Opførelse af et nyt Steno Diabetes Center i samarbejde med Novo Nordisk Fonden.

Skal være et behandlings-, sundhedsfremme-, forsknings- og videnscenter for patienter, pårørende samt for kommuner og almen praksis. I alt bygges 14.100 m².

Budget er 0,7 mia. kr. for bygningen. Novo Nordisk Fonden har i alt doneret 2,9 mia. kr. til etablering og drift.

Byggeriet tages i brug 2021.

Baggrund

Region Hovedstaden og Novo Nordisk Fonden besluttede i september 2015 at samarbejde om et markant løft af diabetesindsatsen – et nyt Steno Diabetes Center Copenhagen, der bliver etableret ved siden af Herlev Hospital.

Centeret, der er en specialklinik, skal fungere som et behandlings-, sundhedsfremme-, forsknings- og videnscenter for personer med diabetes og deres pårørende samt for kommuner og almen praksis. Centeret skal desuden være omdrejningspunkt for et nationalt og internationalt forskningssamarbejde.

Behandlingen på Steno Diabetes Center Copenhagen vil altovervejende være ambulant, og kapaciteten vil i 2021 omfatte ca. 14.000 patienter årligt. Det svarer til over 60.000 besøg. Kun i forbindelse med forsøg vil der være borgere, som skal overnatte. Administrationen forventer, at centeret skal have ca. 400 ansatte.

Centerets behandling og forskning vil omfatte både børn og voksne, og alle læger i Region Hovedstaden vil kunne henvise personer med diabetes til centeret. Foruden behandlings- og forskningsfaciliteter skal centeret bl.a. rumme motions- og undervisningsfaciliteter samt et "Food-Lab" til bl.a. kostvejledning og undervisning i f.eks. at tælle kulhydrater.

Aktuel status

Steno Diabetes Center Copenhagen har været i udbud og er nu i udførelsesfasen. Der udestår dog et enkelt udbud – aptering af bygningen. Dette finder sted i maj/juni 2019, men påvirker ikke tidsplanen for byggeriet, da apteringsarbejdet først går i gang i november 2019.

Overgang til udførelsesfasen blev markeret med en grundstensnedlæggelse for Steno Diabetes Center Copenhagen, som blev holdt den 30. april 2019.

Opførelse af råhuset er godt i gang og følger tidsplanen. Status er primo maj 2019, at to tredjedele af kældervæggene i den sydlige del af kælderen er udført. Desuden er 1.200 m² kældergulv støbt og 25 pct. af gulvet i parkeringskælderen støbt.

I byggeriet er der stort fokus på at inddrage brugerne. Der er nedsat en styregruppe som har til formål at forberede og sikre en optimal personcentreret brugerrejse, sikre effektivt arbejdsflow for personalet samt fokus på wayfinding.

Der er planlagt aflevering af Steno Diabetes Center Copenhagen ultimo 2020 og forventet ibrugtagning primo april 2021.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 13. marts 2018 blev projektforslaget godkendt
- Den 19. december 2019 blev dispositionsforslag godkendt
- Den 13. december 2016 blev valg af endelig vinder af projektkonkurrencen forelagt regionsrådet.

Regional Sterilcentral Rigshospitalet

Figur 9 Foto af Sterilcentralen taget af Dragør Luftfoto

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Rigshospitalet skal betjene Rigshospitalet (Blegdamsvej og Glostrup) samt Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Sterilcentralen bliver dimensioneret med en kapacitet på ca. halvdelen af regionens behov.

Regional Sterilcentral Rigshospitalet

Opførelse af en ny sterilcentral på rigshospitalets matrikel.

Sterilcentralen er etableret med godsterminal og placeret ved parkeringshuset.

Skal levere sterilt udstyr til Rigshospitalet (Blegdamsvej og Glostrup) samt Bispebjerg og Frederiksberg Hospital.

Budget er 0,4 mia. kr. for bygningen og 0,2 mia. kr. for udstyr (2019-priser).

Byggeriet tages i brug 2019.

Sterilcentralen bliver etableret med godsterminal og placeret ved det nye parkeringshus. Byggeriet bliver styret af projektorganisationen for Det Nye Rigshospital og i tæt samarbejde med Regional Sterilcentral Herlev. Regional Sterilcentral Rigshospitalet og Regional Sterilcentral Herlev bliver fælles om en fremtidig driftsorganisation. Denne organisation bliver forankret i Servicecentret (SEC) på Rigshospitalet.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 359 mio. kr. (2014-p/l), som Region Hovedstaden finansierer. Rammen blev ved budgetforliget for 2014 forhøjet med 154 mio. kr. (2014-p/l), så regionen kunne bygge en fuldautomatisk sterilcentral. Den øgede automatisering vil blandt andet bidrage til et bedre arbejdsmiljø. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne bliver finansieret via leasing, og at anlægsrammen bliver reduceret tilsvarende.

Licitationsresultatet på bygningsdelen af Regional Sterilcentral Rigshospitalet var inden for det afsatte budget, og der blev indgået endelige kontrakter med entreprenørerne i slutningen af november 2015.

Aktuel status

Bygningen er primo oktober 2018 overdraget til Center for Ejendomme. Den tekniske entreprise er afleveret den 15. marts 2019 og er også overdraget til Center for Ejendomme.

Der bliver foretaget afsluttende og udskudte arbejder samt endelig indregulering. Installation og test af udstyr, automation og IT er i gang og fortsætter frem til afslutning af såkaldte end-to-end test. Administrationen forventer, at perioden med test og validering af udstyr og automatik samt IT end-to-end test er afsluttet primo september 2019.

Efter IT end-to-end-test overgår projektet til drift- og implementeringsprojektet, hvor der bliver udført test med prøveleveringer og pilottest. Det er forventningen, at sterilcentralen er klar til levering af rigtige ordrer til den første klinik ved 1. etape af go-live primo oktober 2019.

Der bliver koordineret løbende med Regional Sterilcentral Herlev i forhold til udstyr og automatisering, herunder planlægning af udførelsesfasen samt ibrugtagningen.

Der er udarbejdet en særskilt status på arbejdet med at forberede ibrugtagning af sterilcentralen på Rigshospitalet.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 14. april 2015 blev det godkendt at anskaffe teknisk apparatur og udstyr samt IT-systemer til installering i sterilcentralen
- Den 16. december 2014 blev projektforslaget godkendt
- Den 18. december 2012 blev placering af sterilcentralen på Rigshospitalet godkendt, og det samme gjorde tildelingskriterier for udbuddet af totalrådgivning.

Regional Sterilcentral Herlev

Figur 10 Foto af sterilcentralen taget af Dragør Luftfoto

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Herlev skal betjene Herlev og Gentofte Hospital, Amager og Hvidovre Hospital og Nordsjællands Hospital. Sterilcentralen bliver dimensioneret med en kapacitet, der kan varetage godt halvdelen af regionens behov.

Sterilcentralen er placeret i forbindelse med servicebygningen på den nordvestlige del af hospitalets matrikel.

Byggeriet bliver styret af projektorganisationen for Nyt Hospital Herlev og i tæt samarbejde med Regional Sterilcentral Rigshospitalet. Regional Sterilcentral Rigshospitalet og Regional Sterilcentral Herlev bliver fælles om en fremtidig driftsorganisation. Denne organisation bliver forankret i Servicecentret (SEC) på Rigshospitalet.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 353 mio. kr. (2013-p/l), som Region Hovedstaden finansierer. Rammen blev forhøjet med 110 mio.kr. (2014 p/l) ved budgetforliget for 2014, så regionen kunne bygge en fuldautomatisk sterilcentral. Hertil kommer et bidrag fra kvalitetsfondsprojektet på ca. 25 mio. kr. til at etablere forsynings- og transportinfrastruktur. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne bliver finansieret via leasing, og anlægsrammen blev reduceret tilsvarende.

Regional Sterilcentral Herlev

Opførelse af en ny sterilcentral på Herlev Hospitals matrikel.

Er placeret i forbindelse med servicebygningen på den nordvestlige del af hospitalets matrikel.

Skal levere sterilt udstyr til Herlev og Gentofte Hospital, Amager og Hvidovre Hospital, Nordsjællands Hospital.

Budget er 0,4 mia. kr. for bygningen og 0,2 mia. kr. for udstyr.

Byggeriet tages i brug 2020.

Aktuel status

Byggeriet blev begyndt i november 2015. Teknisk aflevering af bygningen er gennemført ultimo 2018, så kun udskudte arbejder og indkøring og test af procesudstyr fortsætter frem til endelig aflevering ultimo maj 2019. Her forventer projektet, at test og validering af installationer inkl. udstyr er gennemført.

Derefter følger en periode frem til medio april 2020 med såkaldte end-to-end test, hvor alle processer inkl. IT-styring bliver afprøvet fra start til slut. Herefter overgår projektet til drift- og implementeringsprojektet, hvor der bliver udført test med prøveleveringer og pilottest.

Projektet forventer derfor, at sterilcentralen er klar til levering af rigtige ordrer til klinikker i den første etape af go-live medio maj 2020.

Der bliver koordineret løbende med Regional Sterilcentral Rigshospitalet i forhold til udstyr og automatisering, herunder planlægning af udførelsesfasen samt ibrugtagningen.

Der er udarbejdet en særskilt status på arbejdet med at forberede ibrugtagning af sterilcentralen på Herlev.

Centrale politiske beslutninger i regionsrådet om projektet

- Den 14. april 2015 blev det godkendt at anskaffe teknisk apparatur og udstyr samt IT-systemer til installering i sterilcentralerne
- Den 10. marts 2015 blev projektforslaget for sterilcentralen godkendt
- Den 23. oktober 2012 blev placering af sterilcentralen godkendt.

Arbejdet i de politiske følgegrupper

Møder og temaer i første halvår 2019

Der er nedsat otte politiske følgegrupper til de store byggerier. Følgegruppen følger realiseringen af de nye byggerier og bliver orienteret om det enkelte projektets fremdrift. Følgegruppen deltager i idéudvekslingen i projektet og drøfter projektets faseskift mv. forud for forelæggelser for forretningsudvalg og regionsråd. Herudover får den politiske følgegruppe forelagt andre væsentlige spørgsmål og aktuelle emner for projektet. Følgegruppen sikrer desuden, at regionsrådets beslutninger og retningslinjer for projektet bliver fulgt.

Mødedato, dagsorden og referat fra følgegrupperne bliver offentliggjort på regionens hjemmeside:

<https://www.regionh.dk/politik/politiske-udvalg-og-fora/Oevrige-politiske-fora/Sider/Foelgegrupper.aspx>

Herunder er en status for møder og væsentlige emner i første halvår af 2019 for hver af følgegrupperne.

Det Nye Rigshospital

- Møde den 3. januar 2019 – Status for Nordfløj og Sterilcentralen på Rigshospitalet samt tema om ibrugtagning.
- Møde den 15. maj 2019 – Fælles PFG møde om ibrugtagning af sterilcentralerne.

Nyt Hospital Herlev

- Møde den 18. januar 2019 – Status for Akuthuset, kvinde/barn-centeret, Sterilcentralen på Herlev samt Steno Diabetes Center Copenhagen. Desuden tema om ibrugtagning.
- Møde den 15. maj 2019 – Fælles PFG-møde om ibrugtagning af sterilcentralerne

Nyt Hospital Hvidovre

- Møde den 21. februar 2019 – Status samt tema om forberedelse af organisationen til at tage nybyggeriet i brug
- Møde den 24. juni 2019 – Status, fremdrift og økonomi.

Ny Retspsykiatri Sct. Hans

- Møde den 23. maj 2019 – Status for projektet og kunststrategi.

Nyt Hospital Nordsjælland

- Studietur for Nyt Hospital Nordsjælland den 24. og 25. januar 2019 til Basel
- Møde den 24. januar 2019 – Status for udbud
- Møde den 11. marts 2019 – Status for udbud
- Møde den 28. maj 2019 – Status for udbud
- Møde den 26. juni 2019 – Status for udbud.

Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg

- Møde den 13. marts 2019 – Status for projekterne samt emne om rocadeplan, uddannelsescenter og haveprojekt.

Nyt Hospital Glostrup

- Møde den 22. januar 2019 – Status for projektet og revideret tidsplan
- Møde den 13. maj 2019 – status for projektet samt tema om døgnrytmelys.

BørneRiget

- Møde den 21. januar 2019 – Projektforslag, myndighedsbehandling samt kunststrategi
- Møde den 13. marts 2019 – Projektforslag, status for udviklingsprojekter.

Byggeriernes samfundsansvar

Regionens arbejde med byggeriernes samfundsansvar sker primært igennem arbejdet med de sociale klausuler. De sociale klausuler handler dels om klausuler for løn- og arbejdsvilkår (arbejdsklausuler), dels om klausuler, som har til formål at sikre flere elever i praktik (lærlinge) bliver tilknyttet opgaver for regionen (uddannelsesklausul). Endelig er der klausuler, der henviser til overholdelse af internationale konventioner om for eksempel menneskerettigheder og miljø. Herudover har regionen også en naturlig forpligtelse til at forhindre sort arbejde, hvidvask og andre lovovertrædelser.

Arbejdsklausuler

Region Hovedstadens bygge- og anlægskontrakter indeholder bestemmelser om, at entreprenører sikrer egne medarbejdere og medarbejdere hos underentreprenører (kædeansvar) løn – og ansættelsesvilkår, der følger bestemmelsen i ILO-konvention nr. 94.

Region Hovedstaden har indarbejdet kædeansvar i alle standardkoncepter for kontrakter for byggesager. Kædeansvar betyder, at regionens direkte kontraktpart (entreprenør) er ansvarlig for, at underentreprenører overholder arbejdsklausuler.

Tilsvarende gælder kravet om elever i praktik, som bliver stillet til entreprenøren. Det er entreprenørens ret og pligt at sikre antallet af elever i praktik leveret, uanset om entreprenøren udfører opgaven selv, eller om opgaven bliver løst via underentreprise.

Manglende opfyldelse af kontraktvilkår bliver anset som et kontraktbrud og en misligholdelse, hvis den konkret bliver anset som væsentlig. Det vil i sidste ende kunne medføre at kontraktforholdet bliver ophævet.

Region Hovedstaden har den 20. september 2017 indgået aftale med Bygge- Anlægs- og Trækartellet (BAT) om adgang til Region Hovedstadens byggepladser for at identificere mulige overtrædelser af regionens sociale klausuler. Aftalen bygger på dialog og tillid mellem parterne. BAT-kartellet indgår med helt særlig viden og erfaring på området. BAT-kartellet har, som følge af samarbejdsaftalen, adgang til alle regionens byggepladser mod at kartellet holder Region Hovedstaden orienteret om observationer på byggepladsen. Desuden holder BAT kartellet og Region Hovedstaden løbende møder om generelle spørgsmål samt specifikke observationer på byggepladserne.

Praktikpladsordning

Regionsrådet besluttede februar 2011, at indskrive praktikantkrav (uddannelsesklausuler) i kontrakter med entreprenører, der er med til at opføre regionens byggeprojekter. Beslutningen er truffet for at bidrage til at sikre fremtidens faglærte og sikre nok praktikpladser til hovedstadsregionens unge.

Ansvar for at udmønte praktikantkravene ligger hos regionens byggeprojektorganisationer. Regionens praktikpladsindsats hjælper løbende projektlederne, rådgiverne og entreprenørerne med at effektuere kravene, så de resulterer i flest mulige praktikpladser.

Som offentlig bygherre er Region Hovedstaden underlagt EU's bestemmelser på området. Region Hovedstadens kontraktbestemmelser på uddannelsesklausulområdet er derfor formuleret efter ligebehandlingsprincippet for EU-borgere. Udbudsreglerne skal sikre, at alle virksomheder har lige adgang til Region Hovedstadens kontrakter. Det betyder bl.a. at regionen skal udforme den sociale klausul på en måde, der gør, at tilbudsgiverne (danske såvel som udenlandske) bliver behandlet lige. Klausulen skal være gennemsigtig og må ikke forskelsbehandle på grund af nationalitet.

Region Hovedstaden må som ordregiver ikke stille krav om danske elever eller elever fra danske uddannelser. Det sker for at sikre, at kravet om ansættelse af elever ikke diskriminerer leverandører og elever fra andre EU/EØS-lande, og kravet skal formuleres uafhængigt af danske ordninger.

Region Hovedstadens stiller praktikantkravet i kontrakterne, når alle følgende kriterier er opfyldt:

- Opgaven varer minimum 6 måneder
- Lønomkostningerne skønnes at være minimum 4 mio. kroner, og/eller den samlede opgave overstiger 5 mio. kroner
- Opgaven har et fagligt indhold med mulighed for at beskæftige praktikanter. Her vurderes de faktiske opgaver på de enkelte byggeprojekter, hvor nogle opgaver udløser mange, færre eller slet ingen praktikanttimer¹.

Når et projekt er vurderet egnet til at beskæftige praktikanter, kan det være svært at ramme målskiven for, hvor mange praktikanter en entrepriseopgave kan rumme. Derfor har Region Hovedstaden fået et dimensionerings-støtteværktøj. Det er udarbejdet i samarbejde med bl.a. den eksterne rådgivervirksomhed Kuben Management, to af Danmarks største entreprenører, Dansk Arbejdsgiverforening og Byggegruppen i 3F.

Foruden dimensioneringsopgaven ligger der et nødvendigt arbejde med at følge op på, i hvilket omfang entreprenørerne opfylder praktikantkravene. Også her tilbyder regionen hjælp, kompetencer og viden på området. Dels via regionens praktikpladsindsats, men også via Bygherreforeningen. Regionen har tildelt Bygherreforeningen midler for at håndtere de mange barrierer, der kan være på vejen fra kravene i entreprisekontrakterne til faktiske praktikpladser. Bygherreforeningen bistår både offentlige og private bygherrer.

Regionen gør sig altså umage med at stille realistiske krav til virksomhederne om at ansætte et givent antal praktikanter og også med at understøtte realiseringen af de mange praktikpotentialer, dér hvor det giver mening. Især har samarbejdet med erhvervsskolerne

¹ Når Region Hovedstaden stiller krav i entreprisekontrakterne med håndværkervirksomhederne om at ansætte i elever i praktik, beregnes og kontrolleres kravet i årsværk. Ét årsværk udgør 1924 timer per år, som svarer til 0,61 praktikplads.

været afgørende for, at flere hundrede unge har haft en praktikplads på et af regionens byggerier.

Regionen følger løbende op med entreprenørerne på krav om praktikanter stillet i kontrakterne. Administrationen følger særskilt op på de store hospitalsbyggerier. Derudover udarbejder administrationen opfølgning på øvrige bygge-og renoveringsprojekter, som er omfattet af praktikantkravet.

Status for praktikanter i de store hospitalsbyggerier

I skema 1 herunder er en status for praktikanter i de store hospitalsbyggerier. Det gælder både de igangværende og afsluttede byggerier.

Skema 1: Praktikanter i de store hospitalsbyggerier

Praktikanter i de store hospitalsbyggerier Status opgjort maj 2019	Krav Årsværk	Realiserede Årsværk	Bemærkning til status
Byggerier i udførsel			
Nyt Hospital Herlev (Nyt akuthus og kvindebarncenter)	46,8	30	Tæt opfølgning med entreprenører ift at sikre målopfyldelse frem mod aflevering.
Det Nye Rigshospital (Nordfløjen)	49,7	54,3	Krav til årsværk er opfyldt
Nyt Hospital Hvidovre	32,37	14,55	Byggeri forventes afleveret ultimo 2020 og krav til årsværk forventes opfyldt
Ny Retspsykiatri Sct. Hans	17,8	3	Byggeri forventes afleveret ultimo 2020 og krav til årsværk forventes opfyldt
Steno Diabetes	32,7	4,6	Byggeri forventes afleveret ultimo 2020 og krav til årsværk forventes opfyldt
Byggerier som er afsluttet			
Den Regionale Sterilcentral Rigshospitalet	15,4	18,3	Krav til årsværk er opfyldt
Den Regionale Sterilcentral Herlev	15,4	15,7	Krav til årsværk er opfyldt
Nyt Hospital Bispebjerg (Laboratorie og logistik bygningen)	7,6	10,2	Krav til årsværk er opfyldt
I alt	217,77	150,65	

Administrationen vurderer, at projektorganisationerne arbejder målrettet med at sikre, at kravene til praktikanter bliver opfyldt. Det handler om opfølgning på, hvordan entreprenørerne forventer, at opfylde krav fastsat i kontrakterne. Det handler også om at inddrage den regionale praktikpladsindsats ved at vejlede entreprenørerne om, hvordan de får praktikanter i byggeriet.

For de store hospitalsbyggerier er der stillet krav om 217,77 årsværk til praktikanter, og ved status for maj 2019 er der opfyldt 150,65 årsværk. Det er forventningen, at de fastsatte krav til praktikanter bliver opfyldt inden byggerierne bliver afsluttet. For Ny Retspsykiatri Sct. Hans, Steno Diabetes Center Copenhagen samt Nyt Hospital Hvidovre er byggerierne godt i gang og bliver først afsluttet i 2021. For Nyt Hospital Herlev er der en tæt opfølgning med entreprenørerne i forhold til at opfyldelse af praktikantkravet.

Følgende store hospitalsbyggerier kommer i udførsel i de kommende år:

- Nyt Hospital Nordsjælland
- Ny Psykiatri Bispebjerg
- Nyt Hospital Bispebjerg (Akuthuset)
- Nyt Hospital Glostrup

- BørneRiget.

Status for praktikanter i øvrige bygge- og renoveringsprojekter

Region Hovedstadens Center for Ejendomme varetager regionens ejendomsportefølje, herunder en række af regionens bygge- og renoveringsprojekter på hospitalerne. Nogle projekter har et omfang, der medfører krav til praktikanter. Andre bliver vurderet ikke egnet.

Skema 2 er en overordnet oversigt over de af Center for Ejendommens verserende byggeprojekter, der er omfattet af praktikantkravet.

Skema 2: Praktikanter i øvrige bygge- og renoveringsprojekter

Praktikanter i øvrige bygge- og renoveringsprojekter Status opgjort maj 2019	Krav Årsværk	Realiserede Årsværk	Bemærkninger til status
Herlev Hospital, blok 5 og 7	1	1	Krav til årsværk er opfyldt
(Blegdamsvej)	0,1	0,02	Krav til årsværk forventes opfyldt
Rigshospitalet, udvidelse af varegård (Glostrup)	0,1	0,01	Krav til årsværk forventes opfyldt
Rigshospitalet, genhusningsprojekt (Glostrup)	2	2,4	Krav til årsværk er opfyldt
Rigshospitalet, Nordfløj fase II	6,3	1,1	Krav til årsværk forventes opfyldt
Den sociale virksomhed	2	2,1	Krav til årsværk er opfyldt
I alt	11,5	6,63	

Center for Ejendomme har i de verserende byggesager samlet set stillet krav om 11,5 årsværk. Heraf har Center for Ejendomme pt. realiseret 6,63 årsværk.

På både Herlev og Gentofte-matriklen er der samlet set fire verserende byggeprojekter, der til trods for projekternes økonomiske ramme er fritaget for krav om praktikanter. Det er de, fordi arbejderne er særligt specialiserede og/eller udbudt i mindre entrepriser.

Øvrigt samfundsansvar, herunder klausuler om overholdelse af internationale konventioner mv.

Region Hovedstaden stiller i regionens kontrakter med leverandører krav om at ydelser bliver leveret med respekt for national og internationale love og regler for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupition. Det er konkret:

- FN's deklaration om menneskerettigheder
- ILO's deklaration om arbejdstagerrettigheder
- Rio deklaration om miljø og udvikling
- FN's konvention mod korrupition.

Herudover arbejder Region Hovedstaden på at sikre sig mod at indgå kontrakt med virksomheder, der er dømt for hvidvask, eller som har ubetalt forfalden skattegæld, når der er udbud af entreprisen.

Region Hovedstaden benytter i dag de muligheder, udbudsreglerne giver, for at udelukke tilbudsgivere med skattegæld over 100.000 kr. eller dom for hvidvask. Region

Hovedstaden har også i de store byggeprojekter benyttet muligheden efter udbudsloven for at indføre kædeansvar for kontraktparten i entreprisekontrakter. Endelig stiller vi krav om at udskifte underleverandører, som kontraktparten entrerer med i ond tro.